

سوالات تشریحی

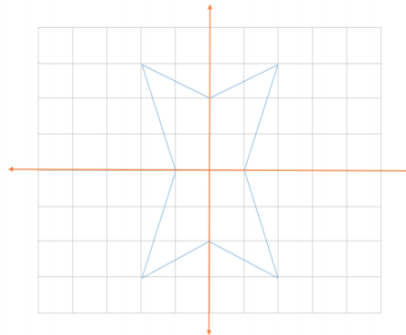
۱. در این بخش می خواهیم با استفاده از نورون هایی که تابع activation آن ها تابع sigmoid است تعدادی از توابع منطقی را ایجاد کنیم. در واقع اگر نورونی n ورودی با مقادیر $x_1, \dots, x_n$ داشته باشد که با وزن های $w_1, \dots, w_n$ متصل باشند، خروجی نورون به شکل زیر خواهد بود:

$$y = \frac{1}{1 + \exp(-w_0 - \sum_{i=1}^n x_i w_i)}$$

ورودی های شبکه به شکل ۰ و ۱ هستند و در صورتی که خروجی تابع بزرگتر از ۰.۵ باشد به عنوان ۱ منطقی و در غیر این صورت به عنوان ۰ منطقی برداشت می شود. در ادامه منظور از تعداد لایه ها، تعداد تمام لایه ها به غیر از لایه ی ورودی است. بنابراین یک شبکه ی دو لایه در واقع یک لایه ی نهان داشته و یک شبکه ی یک لایه، لایه ی نهانی ندارد.

الف. با استفاده از یک شبکه ی دو لایه تابع $y_4 = (x_1 \vee \neg x_2) \oplus (\neg x_3 \vee \neg x_4)$ را مدلسازی کنید. مقادیر وزن ها و بایاس در این شبکه را مشخص کنید.

ب. آیا می توان شبکه ای دو لایه با دو ورودی x و y یعنی تنها با یک لایه ی نهان طراحی کرد طوری که برای ورودی ای که داخل ناحیه شکل ۱ قرار بگیرد خروجی ۱ و در غیر این صورت ۰ بدهد. در صورت امکان پذیر بودن ساختار شبکه به همراه وزن ها و بایاس های آن را مشخص کنید. در غیر این صورت عدم امکان پذیری را ثابت کنید. (توجه: خطوط قرمز معادل واحدهای مختصات است)

۲. به سوالات زیر به صورت تحلیلی پاسخ دهید.

الف. از توابع فعال ساز Sigmoid , tanh در شبکه های عصبی مخصوصا شبکه های عمیق به ندرت استفاده می شود و از تابع Relu استفاده بیشتری می شود. به نظر شما علت این امر چیست؟ (راهنمایی: از طراحی شبکه های LSTM کمک بگیرید).
 ب. مزایا و معایب روش های L1 و L2 برای regularization را بیان کرده و به طور کلی این دو روش را با یکدیگر مقایسه کنید.

ج. تاثیر momentum بر آموزش شبکه عصبی را توضیح دهید.

۳. در آموزش شبکه های عصبی سعی در بهینه کردن تابع هدفی داریم که بهینه سازی وزن های آن می تواند از طریق الگوریتم back propagation انجام شود. شبکه زیر را در نظر بگیرید. فرض کنید تابع فعال ساز نوروں ها تابع sigmoid می باشد. تابع خطا نیز mean squared error می باشد و به صورت زیر تعریف می شود:

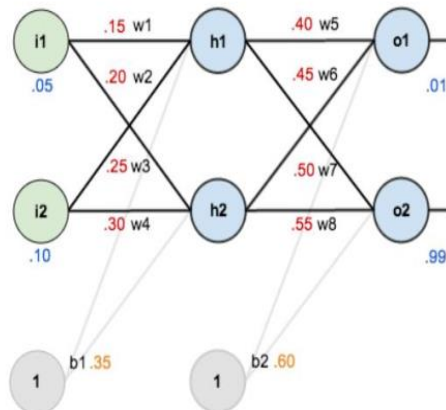
$$MSE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (y_i - \tilde{y}_i)^2$$

با توجه به توضیحات بالا و مقدارهای ورودی، خروجی، وزن های اولیه و بایاس ها محاسبات زیر را انجام دهید:

الف. خطای شبکه را پس از یک مرحله feed forward محاسبه کنید.

ب. با در نظر گرفتن learning rate برابر با ۰.۳، وزن های آپدیت شده لایه دوم (w5,...,w8) را پس از یک مرحله back

propagation محاسبه نمایید. (امتیازی: محاسبه وزن های لایه اول (w1,...,w4))

پیاده سازی

۱. در این سوال هدف استفاده از شبکه **fully connected** برای پیش بینی باران در روز آتی به صورت دو کلاسه به معنی بارانی بودن یا نبودن هوا طبق تعدادی ویژگی می باشد. مجموعه داده مورد استفاده در این بخش دارای اطلاعات مشاهدات آب و هوا در تعداد ایستگاه هواشناسی می باشد. مجموعه داده را می توانید از این [لینک](#) دریافت کنید.

گام های حل مسئله:

<https://drive.google.com/file/d/167biTSSVRfDq0K8QWw0T3aKnTGAbMROs/view>

الف. پیش پردازش ها و نرمال سازی هایی که از نظر شما برای ورودی ها مورد نیاز است انجام دهید. همچنین داده ها را به بخش آموزش و اعتبارسنجی و آزمایش تقسیم کنید. (راهنمایی: ویژگی های **categorical** باید **encode** شوند).

ب. شبکه **multilayer perceptron** با تعداد لایه های نهان و دیگر هایپر پارامترهای دلخواه تعریف کنید. مقدار هایپر پارامترها را منطقی انتخاب کنید و مقادیر را حتما در گزارش خود ذکر کنید. به عنوان راهنمایی برای **loss** استفاده از **binary-cross-entropy** یکی از گزینه هاست. در این بخش برای راحتی کار می توانید از **sklearn** استفاده کنید.

ج. پس از **compile** مدل تعریف شده در قسمت قبل، در این قسمت به آموزش مدل بپردازید.

د. جهت ارزیابی **accuracy** روی داده های آموزش و آزمایش را گزارش کنید و نتایج را طبق گام های انجام شده تحلیل نمایید.

۲. هر مجموعه داده ای که به صورت متوالی و پی در پی اطلاعاتی را نشان دهد می تواند به صورت توالی مورد پردازش قرار گیرد. پیش بینی قیمت سهام های بورس طبق پیشینه قیمت آن ها، پیش بینی آلودگی هوا توسط معیارهای آلودگی در سیکل های زمانی گذشته و روند تغییرات آن ها، از این دست مسائل هستند. برای حل این مسائل شبکه هایی مانند **LSTM** که **feedback connection** دارند کاربرد فراوانی دارند که در این بخش به بررسی یک نمونه ساده از شبکه **LSTM** می پردازیم. شبکه های بازگشتی در هر گام، به تحلیل اطلاعات پیشین و انتقال آن ها به قسمت بعد جهت پردازش می پردازند.

مجموعه داده مورد نظر شامل دمای میانگین روزانه در چند سال متوالی در یک منطقه می باشد که می توانید آن را از این [لینک](#) دریافت کنید. این داده ها از نوع `univariate time series` هستند به این معنی که فقط یک فاکتور در نظر گرفته می شود و برای پیش بینی مقدار آن در آینده ، فارغ از عوامل تاثیرگذار احتمالی دیگر در نظر گرفته می شوند. در مجموعه داده ستون `date` نشان دهنده تاریخ و ستون `temp` نشان دهنده دمای میانگین متناظر آن تاریخ می باشد. هدف پیش بینی دمای یک روز طبق ۵ روز گذشته آن است. استفاده از `keras`، `tensorflow` یا `pytorch` در پیاده سازی این بخش به انتخاب شماست.

گام های حل مسئله:

- الف. داده های ورودی و خروجی مدل را بسازید و هم چنین آن ها را به بخش های آموزش، اعتبار سنجی و آزمایش تقسیم کنید. (راهنمایی: جهت ساخت ورودی مدل ابتدا همه ستون `temp` را به صورت یک لیست در نظر بگیرید و با ماسکی به طول ۵، یکی یکی در طول آن حرکت کنید. در هر شیفیت یک اندیسی، ۵ عدد وجود خواهد داشت که این لیست نمونه ای از ورودی می باشد. اندیسی بعدی یعنی عدد ششم به عنوان خروجی یا `target` در نظر گرفته می شود.)
- ب. در گام بعدی به تعریف مدل LSTM با تعداد دلخواه لایه LSTM، سپس لایه Dense در ادامه بپردازید. `loss` مدل `rmse` باشد و هایپر پارامتر های دیگر به دلخواه انتخاب شوند.
- ج. مدل را آموزش دهید. (تابع `fit` در اکثر `framework` های مطرح این حوزه برای آموزش مدل تعریف شده است.)

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1IVhGpP3iXgWpovpmir0b5fdcWo7MagTx/edit#gid=98368196>

3

د. مقدار `loss` را برای داده های آموزش و آزمایش گزارش کرده و نتایج را تحلیل کنید.